

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

Studijní a vědecká knihovna
v Hradci Králové

Výroční zpráva

o výkonu regionálních funkcí v knihovnách
Královéhradeckého kraje

v roce 2014

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
a knihovny **pověřené výkonem** regionálních funkcí
v Královéhradeckém kraji

Hradec Králové, **březen** 2015

Obsah:

Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014	3
Komentář ke krajskému sumáři výkonů regionálních funkcí	4
Hodnocení výkonů a financování regionálních funkcí dle jednotlivých oblastí	
Krajská knihovna - Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	7
Pověřená knihovna pro oblast Hradec Králové - Knihovna města Hradce Králové	10
Pověřená knihovna pro oblast Jičín - Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně	14
Pověřená knihovna pro oblast Náchod – Městská knihovna Náchod	20
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Kostelec n. Or. – Městská knihovna Kostelec n. Or.	23
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Dobruška, Rychnov n. Kn. – Městská knihovna Rychnov n. Kn.	25
Pověřená knihovna pro oblast Trutnov – Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově	30
Statistické výkazy výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2014	33

Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

Dokumenty

Poskytování regionálních služeb probíhalo v roce 2014 v souladu se Standardem regionálních funkcí (Metodický pokyn Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky z roku 2005 a jeho novelizace schválená v průběhu roku 2014), Koncepcí rozvoje a spolupráce knihoven Královéhradeckého kraje na období 2014-18 a písemnými smlouvami uzavřenými mezi krajskou knihovnou a pověřenými knihovnami s účinností od 1. 1. 2014.

Finanční zajištění

Výkon regionálních funkcí byl finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje na základě usnesení č. ZK/12/669/2014 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 3. 2. 2014. Krajská knihovna financovala své metodické funkce vůči knihovnám regionu z vlastního rozpočtu. Zřizovatelé přispívali na základě dotačních nebo darovacích smluv na nákup výměnných fondů.

Služby poskytované v rámci regionálních funkcí

a) Regionální služby v rozsahu platného standardu regionálních funkcí

- Odborné poradenství (konzultační činnost, metodické návštěvy), plány, rozborů.
- Statistika a hodnocení činnosti knihoven.
- Vzdělávání knihovníků, semináře, porady.
- Tvorba výměnných knihovních fondů (cirkulace, distribuce, správa, revize a aktualizace).
- Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů.
- Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí.
- Další nezbytné činnosti, které vedou k rozvoji knihovnických služeb oblasti.

b) Úkoly pro rok 2014 stanovené krajskou knihovnou

1. Pokračovat v získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven. K tomu: zajistit uzavření smluv a účtování dotace dle platných předpisů, sledovat plnění smluv. Systém podpory regionálních funkcí zhodnotit ve výroční zprávě. Připravit podmínky pro pokračování systému v roce 2015.
2. Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepci rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách. K tomu: připravit besedy, přednášky a propagační materiály.
3. Uzavřít s krajskou knihovnou smlouvu o uživatelském kontě pro elektronické dodávání dokumentů pro případné využívání této služby. K tomu: informovat o této službě městské knihovny v obvodu své působnosti.
4. Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti. K tomu: zjišťovat počet přístupů do tohoto oddílu a údaj vykázat v celoroční zprávě.
5. Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky, napomáhat motivaci k dosažení optimálních výsledků, zvláště u knihoven přihlášených do soutěže Knihovna roku. K tomu: na webových stránkách každoročně zveřejňovat žebříček nejúspěšnějších knihoven.

6. Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů. Zaměřit se na knihovny, kde průzkum nebyl uskutečněn v posledních pěti letech. K tomu: absolvovat školení k této problematice v krajské knihovně, organizovat vzdělávání knihovníků, aktivně nabízet poradenskou pomoc.
7. Provést revizi nejméně 10 % výměnného fondu. K tomu: vypracovat zprávu o výsledku revize a přiložit ji k Výroční zprávě o výkonu regionálních funkcí v roce 2014.

Komentář ke krajskému sumáři výkonů regionálních funkcí

Krajský systém knihoven

Krajská knihovna - Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové – vykonává v souladu se svou zřizovací listinou koordinační, vzdělávací, metodické a poradenské činnosti vůči ostatním knihovnám kraje. V těchto činnostech spolupracuje a uzavírá smlouvy o přenesení regionálních funkcí s 6 pověřenými knihovnami v oblastech Hradec Králové, Jičín, Náchod, Kostelec nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov. Příjemci regionálních služeb jsou knihovny zřizované městy a obcemi, pobočky knihoven v přidružených obcích a knihovny specializované. Oproti roku 2013 ubyly 3 knihovny v malých obcích (okres Náchod a Trutnov), naopak 1 specializovaná knihovna v okrese Trutnov se nově evidovala.

Sít' knihoven zapojených do systému regionálních služeb Královéhradeckého kraje

Sít' knihoven*	Obsluhované knihovny	Pověřené knihovny	Profesionální knihovny	Neprofesionální knihovny	Samostatně evidované pobočky	Knihovny specializované
Krajská knihovna	6	6				
Hradec Králové	107		7	86	5	9
Jičín	78		12	60	2	4
Náchod	87		10	60	13	4
Kostelec n. Or.	28		3	19	5	1
Rychnov n. Kn.	56		4	48	4	0
Trutnov	62		8	41	5	8
Kraj celkem	424	6	44	314	34	26

*Počet obsluhovaných knihoven = knihovny uvedené na seznamu, který tvoří nedílnou součást smlouvy mezi krajskou knihovnou a pověřenou knihovnou.

Oblast	Počet knihoven a poboček zřizovaných městy a obcemi celkem	Oblast	Počet knihoven zapojených do střediskových služeb
Hradec Králové	98	Hradec Králové	5
Jičín	74	Jičín	0
Náchod	83	Náchod	4
Kostelec n. Or.	27	Kostelec n. Or.	1
Rychnov n. Kn.	56	Rychnov n. Kn.	3
Trutnov	54	Trutnov	0
Kraj celkem	392	kraj celkem	13

Pracovníci zajišťující regionální služby v roce 2014

Z důvodu finančních úspor opět poklesl počet pracovníků placených z dotace na regionální funkce, kteří zajišťují fungování regionálních služeb v pověřených knihovnách. Meziroční pokles činí 0,75 pracovního úvazku a týká se zejména okresu Hradec Králové.

Oblast	Pracovní úvazky (přepočtený stav)		
	2012	2013	2014
Hradec Králové	3,500	3,500	2,800
Jičín	2,600	2,600	2,600
Náchod	3,000	2,900	2,850
Kostelec n. Or.	1,300	0,700	0,700
Rychnov n. Kn.	2,000	1,500	1,500
Trutnov	2,500	1,700	1,700
Celkem z dotace na regionální funkce	14,900	12,900	12,150
Krajská knihovna (financováno z rozpočtu SVK HK)	2,250	1,620	2,022

Oblast	Počet obsluhovaných knihoven na 1 pracovní úvazek (přepočtený ukazatel)
	2014
Hradec Králové	38,2
Jičín	30,0
Náchod	31,2
Kostelec n. Or.	40,0
Rychnov n. Kn.	37,3
Trutnov	36,5
Krajský průměr	34,6
Celostátní průměr 2013	27,0

Budování a využívání výměnných fondů

Aktivní budování výměnných fondů je společně s personálním vybavením klíčovým bodem určujícím úroveň celého systému regionálních funkcí. Již druhým rokem probíhalo sdružování finančních prostředků na doplňování výměnných fondů. Z dotace na reg. funkce bylo vydáno na nákup 1 326 701 Kč (22 % dotace), dotace a dary obcí na výměnné fondy činily 1 362 990 Kč. Z toho vyplývá, že doplňování knihovních fondů je již zcela závislé na příspěvcích od zřizovatelů knihoven. Oproti předešlému roku se udržel počet přispívajících obcí, ale celková poskytnutá částka byla o 2,5 % nižší.

Objem nakoupených knih. jednotek byl na dolní hranici v porovnání s minulými roky, stárnutí fondů se projevilo tím, že poprvé od vzniku dotace na region. funkce bylo více k. j. vyřazeno než doplněno. Obnova výměnného fondu byla na úrovni 4,4 % (hodnota doporučená standardem VKIS je 10 %). V roce 2014 proběhly revize výměnných fondů, které pověřené knihovny doložily revizními zprávami. Ve výkaze o výkonu regionálních funkcí je opravena položka ř. 34 Výměnný fond, jelikož okres Náchod ohlásil změnu stavu výměnného fondu o 16 040 k. j. oproti stavu vykazovanému kontinuálně od roku 2002.

Cirkulace výměnných fondů pomáhala zejména neprofesionálním knihovnám, které nemají dostatečné prostředky pro budování vlastních fondů; výměnnými soubory bylo obsluhováno 96 % těchto knihoven a poboček. Zájem o výměnné soubory se zvýšil, počet vyexpedovaných svazků byl vyšší o 9,5 %. Lze očekávat i vyšší nároky na dodávky nových titulů, jelikož obce, které poskytly dotace na nákup výměnných fondů, sledují více než dříve úroveň této služby.

Odborné poradenství

Poradenskou službu využilo 94,8 % obsluhovaných knihoven. Úsporná opatření (snižování úvazku, úspory v cestovním, nižší počet střediskových knihoven atd.) se projevují v nižším počtu metodických návštěv i individuálních konzultací. S přibývajícím oblibou elektronické komunikace narostl v posledních letech počet vyřízených e-mailů s odbornou tematikou do řádu stovek; velká část těchto rad není klasifikována jako konzultace, a proto se neobjevuje ve výkaze výkonů.

Perspektivním nástrojem pro knihovnické poradenství, vzdělávání knihovníků i pro propagaci knihoven jsou weby Pro knihovny. Rozvoj těchto webů limitují úsporná opatření v personální oblasti (administrace webových stránek je časově náročná) i omezení v nákupu technického vybavení. Krajská knihovna vydávala v rámci vytváření informační základny pro výkon regionálních funkcí knihovnický časopis U nás v tištěné podobě i v elektronické verzi (dostupný na krajském portálu Pro knihovny).

Oblast	Metodické návštěvy 2014	Návštěvy na 1 obsluh. knihovnu*	Konzultace 2014	Konzultace na 1 obsluh. knihovnu
Hradec Králové	236	2,2	403	3,8
Jičín	101	1,3	314	4,0
Náchod	300	3,4	346	3,9
Kostelec n. Or.	36	1,3	46	1,6
Rychnov n. Kn.	31	0,6	236	4,2
Trutnov	41	0,7	296	4,8
Krajský průměr		1,8		3,9

* Indikátor standardu reg. funkcí k metodickým návštěvám: 2 metodické návštěvy ročně v každé knihovně.

Vzdělávání knihovníků

Odborné vzdělávání knihovníků bylo v roce 2014 podpořeno rozšířenou nabídkou školení. Celkem se uskutečnilo 73 akcí, z toho téměř polovinu organizačně zajistila krajská knihovna. Z krajské dotace na regionální funkce bylo financováno 29 akcí, další byly uspořádány v rámci grantu VISK 2 nebo z rozpočtu krajské či pověřených knihoven. Nabídku vzdělávání využilo 58 % obsluhovaných knihoven.

Hodnocení a propagace činnosti knihoven

V rámci hodnocení výkonnosti knihoven byly splněny úkoly v metodické i praktické pomoci při zpracování statistických výkazů, analýz a vyhodnocení standardu VKIS. Výroční zpráva o vývoji knihovnictví v kraji byla zveřejněna v publikaci Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2013. Novou iniciativou bylo navázání spolupráce s komisí soutěže Vesnice roku a zapojení pracovníků regionálních služeb do přípravy přihlášených knihoven k účasti v soutěži.

V rámci propagace nadstandardní knihovnické práce se uskutečnil 6. ročník udělení titulů Knihovník/Knihovnice roku Královéhradeckého kraje. V souladu s koncepcí byla vyhlášena celokrajská propagační kampaň Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách. K danému tématu směřovaly odborné vzdělávací akce včetně Královéhradecké knihovnické konference, knihovny propagovaly regionální fondy v kulturních a vzdělávacích pořadech pro veřejnost, informace o kampani byly zveřejněny v odborném i regionálním tisku.

Hodnocení výkonů a financování regionálních funkcí dle jednotlivých oblastí

Krajská knihovna: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

1. Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové v roce 2014 vykonávala regionální funkce podle § 1 knihovního zákona č. 257/2011 Sb., dále se řídila metodickými pokyny Ministerstva kultury a také platnými koncepcemi knihovnictví. Tyto služby byly hrazeny z rozpočtu krajské knihovny. Při výkonu metodických služeb poskytovaných knihovnám kraje spolupracovala krajská knihovna s 6 pověřenými knihovnami, které zajišťovaly služby pro své oblasti s využitím dotace Královéhradeckého kraje na regionální funkce knihoven. Výkon regionálních funkcí v pověřených knihovnách byl finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje na základě usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/12/669/2014 ze dne 3. 2. 2014.

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

Výkon regionálních funkcí byl zaměřen na knihovny evidované v registru Ministerstva kultury. Mimo knihovny zřizované obcemi se Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové zaměřila také na odborné knihovny. Pozn. k výkazu: počet obsluhovaných knihoven (ř. 4) je dle metodických pokynů vykazován (kvůli zabránění duplicity údajů) pouze počtem pověřených knihoven, ale příjemcem služeb byly i další veřejné knihovny evidované v registru Ministerstva kultury a spadající do Královéhradeckého kraje.

1.2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Výkon regionálních funkcí ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové zajišťovalo oddělení služeb knihovnám. Po rok trvající pauze, kdy oddělení fungovalo bez vedoucí, na toto místo nastoupila Mgr. Andrea Součková. Po dobu předávání práce šéfredaktorky zpravodaje U nás pracovala na DPP bývalá šéfredaktorka B. Blažková.

V rámci oddělení služeb knihovnám vzrostl počet pracovních úvazků o 0,32 (v roce 2013 1,37 a v roce 2014 již 1,69). Celkový úvazek v krajské knihovně na zajištění regionálních funkcí, včetně řízení, PR a správy ekonomických agend, se v roce 2014 zvýšil na 2,02 (přitom ještě v roce 2013 se jednalo o 1,62).

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2.1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Bylo poskytnuto celkem 50 konzultací (telefonicky, osobně i e-mailem). Z toho 45 pro knihovny Královéhradeckého kraje, 5 konzultací bylo poskytnuto institucím mimo obsluhované knihovny - Národní knihovně ČR, Moravské zemské knihovně v Brně, Krajské knihovně Vysočiny v Havlíčkově Brodě, Univerzitě Hradec Králové a Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje. Konzultace se týkaly např. připomínkování novelty standardu o regionálních funkcích, zhodnocení stavu v kraji k připravovanému standardu praxí v knihovnách atd. Uskutečněno bylo 13 metodických návštěv. Pracovnice OSK se účastnily porad knihoven okresu, získávaly podklady pro články do zpravodaje apod.

V tištěné a elektronické podobě byla vydána 4 čísla knihovnicko-informačního zpravodaje Královéhradeckého kraje U nás. K 1. číslu vyšla jako volná příloha Koncepce rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020. Do jarní přílohy byl také vložen leták obsahující sumarizaci hlavních bodů krajské koncepce. Ročenka Veřejné

Knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2013 byla zpracována formou CD a byla publikována jako příloha 2., letního čísla. Na webových stránkách SVK HK v oddíle Pro knihovny byly průběžně publikovány informace a články. V 2. pol. roku započaly práce na modernizaci tohoto oddílu, ve kterých bude dle technických a personálních možností nadále pokračováno.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Proběhlo zpracování ročních výkazů KULT za Královéhradecký kraj a ve spolupráci s pověřenými knihovnami bylo také zajištěno zpracování výroční zprávy o výkonu regionálních funkcí. V rámci rozborové činnosti byly připraveny analýzy pro statistickou ročenku, k vykazování příspěvků na výměnné fondy, vyhodnocení standardu VKIS, výpočty pro stanovení nejúspěšnějších knihoven. OSK se podílelo na celostátním průzkumu k MVS a celostátním průzkumu ke struktuře adresářů (databáze ADR). Byly splněny úkoly související s účastí SVK HK v benchmarkingu knihoven. Byla navázána spolupráce s komisí soutěže Vesnice roku a byla sumarizována data pro práci komise (zhodnocení soutěžících knihoven dle standardu VKIS, finanční zajištění atd.).

Ocenění Knihovnice/Knihovník Královéhradeckého kraje roku 2014 byla tradičně předána na slavnostním setkání knihovníků kraje (15. 10.). V kategorii profesionální knihovny byly oceněny kolegyně: Mgr. Věra Škraňková, dlouholetá pracovnice Městské knihovny v Náchodě, a Miroslava Dymáčková z Městské knihovny Vrchlabí. V kategorii neprofesionální knihovny ocenění získaly: Eva Kloučková z Obecní knihovny Stěžírky, Milena Havlová z Obecní knihovny Vlčkov, Libuše Strouhalová z Místní knihovny Skučina, Pavlína Pleslová z Obecní knihovny Záměl a Jana Podlipná z Městské knihovny Pilníkov. Oddělení služeb knihovnám připravilo ve spolupráci s organizací SKIP 08 Východní Čechy a s oddělením PR SVK HK program setkání. Kromě slavnostního předání titulu bylo také připraveno autorské čtení PaedDr. Josefa Lukáška, spisovatele, pedagoga a radního Královéhradeckého kraje. O hudební doprovod se postaral Martin Brunner, zakladatel mezinárodního jazzového festivalu Jazz Goes to Town. Připravena byla také výstava Jak vidím svou knihovnu, sestávající z fotografií některých královéhradeckých knihoven. Výstava byla následně po dobu několika měsíců přístupna nejen odborné, ale i široké veřejnosti. Medailonky oceněných knihovníků a podrobné informace o akci byly zveřejněny ve 4. čísle zpravodaje U nás.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Studijní a vědecká knihovna uspořádala pro knihovníky v roce 2014 celkem 34 akcí v rozsahu 148 hodin, kterých se zúčastnilo 609 lidí z ČR i zahraničí.

V rámci regionálních funkcí pak proběhlo 9 vzdělávacích akcí v rozsahu 60 hodin, kterých se zúčastnilo 238 knihovníků z Královéhradeckého kraje. Jednalo se o tyto akce:

- přednáška na téma psychologie reklamy,
- workshop Grafický design,
- seminář k regionálním fondům SVK HK,
- knihovnická exkurze po pardubických knihovnách,
- základní knihovnický kurz pro pracovníky profesionálních knihoven,
- školení k problematice MVS a EDD,
- seminář Řešení obtížných komunikačních situací,
- seminář Nový občanský zákoník pro knihovny,
- Královéhradecká knihovnická konference.

Pod záštitou KZPS a OSPK se v krajské knihovně uskutečnily dva semináře zaměřené na problematiku důchodové reformy a jejich dopadů na zaměstnance. Oba semináře byly plně hrazeny z evropských fondů a zúčastnilo se jich 36 zájemců.

Pro pracovnice knihoven Královéhradeckého kraje bylo v rámci podprogramu VISK 2 zorganizováno 14 kurzů zaměřených na rozvoj počítačové a informační gramotnosti. (Ke spolupráci byla přizvána Univerzita Hradec Králové, která ve většině případů zajistila lektory výuky. Ve specifických případech byli osloveni kolegové a kolegyně z knihovnického prostředí.) Školení v rozsahu 71 hodin se účastnilo celkem 163 knihovnic a knihovníků.

V roce 2014 oddělení zajistilo 9 exkurzí (v rozsahu 9 hodin), celkem knihovnu navštívilo 156 knihovnic a knihovníků. Ve čtyřech případech se jednalo o zástupce z ČR, převažovaly ale zahraniční návštěvy (Polsko, Slovensko, Francie).

Odborně a organizačně bylo připraveno 8 koordinačních porad:

- 2 porady ředitelky pověřených knihoven,
- 2 porady metodiček pověřených knihoven,
- 4 redakční rady ke knihovnicko-informačnímu zpravodaji U nás.

3. Úkoly vyplývající pro krajskou knihovnu ze smluv s pověřenými knihovnami o regionálních funkcích v roce 2014

- Koordinuje plnění regionálních funkcí pověřených knihoven, podporuje svými aktivitami rozvoj knihovnického oboru, informovanost a spolupráci knihoven v kraji.
- Poskytuje odborné konzultace, zpracovává analýzy.
- Provozuje e-metodiku na <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/E--metodika/Aktuality.aspx> a vydává tištěný regionální knihovnický zpravodaj U nás.
- Svolává krajské porady.
- V krajském výukovém centru připravuje programy pro vzdělávání knihovníků.
- Zpracovává krajské statistické sumáře a vyhodnocení standardu VKIS.
- Sleduje efektivní využívání účelové dotace a kontroluje kvalitu výkonu regionálních funkcí pověřených knihoven.

Plnění uvedených úkolů (stanovených ve smlouvě o přenesení regionálních funkcí) je zhodnoceno výše (v bodu 2 zprávy) prostřednictvím standardů regionálních funkcí.

Nad rámec těchto činností krajská knihovna na rok 2014 vyhlásila pro knihovny Královéhradeckého kraje kampaň zaměřenou na bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách, jejímž cílem bylo co nejvíce zviditelnit činnost knihoven v této oblasti. Téma roční knihovnické kampaně vycházelo z Královéhradecké koncepce rozvoje veřejných knihoven a bylo opatřeno jednotným logem a mottem.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Regionální funkce v krajské knihovně byly financovány v rámci rozpočtu knihovny. Z důvodu sníženého příspěvku na provoz byl snížen i podíl na regionální funkce v krajské knihovně. Originály účetních dokladů jsou k nahlédnutí v SVK Hradec Králové.

5. Závěr

Výkon regionálních funkcí napomáhá činnosti knihoven v kraji a umožňuje jim poskytovat kvalitnější služby bez ohledu na velikost obce/města, ve kterém se nacházejí. Optimální chod

krajského systému knihoven předpokládá posilování vzájemně prospěšné spolupráce, sdílení činností a také soustavné zvyšování odborné úrovně pracovníků knihoven prostřednictvím systému regionálních funkcí, který zajišťuje krajská knihovna a pověřené knihovny.

Oproti roku 2013 došlo v souvislosti se zvýšením pracovního úvazku na oddělení služeb knihovnám k navýšení rozsahu poskytovaných služeb, který se projevuje zejména ve vyšším počtu vzdělávacích akcí realizovaných pro knihovníky (viz výkazy výkonu regionálních funkcí v roce 2013 a 2014). V oblasti metodických cest došlo také k drobnému nárůstu. Oproti tomu počet konzultací mírně klesl. Konzultace probíhají na vyžádání a pracovníce OSK nemohou jejich počet ovlivnit. V rámci metodické pomoci sehrávají velmi významnou roli zpravodaj U nás a oddíl Pro knihovny na webu Studijní a vědecké knihovny.

Pověřená knihovna pro okres Hradec Králové: Knihovna města Hradce Králové

1. Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

Regionální funkce (RF) vykonává Knihovna města Hradce Králové (dále KMHK) sama nebo prostřednictvím svých střediskových knihoven. Zajištění poskytování regionálních služeb na území okresu Hradec Králové funguje na základě uzavřených smluv mezi:

1. KMHK a obecními a městskými úřady v sídle knihovny s profesionálním pracovníkem (Chlumec n. C., Nechanice, Nový Bydžov, Smidary, Smiřice) o přenesení vybraných regionálních funkcí na vyjmenované knihovny. Smlouvy byly uzavřeny pro kalendářní rok 2014.
2. KMHK a obecními úřady o poskytování regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí. Smlouvy zůstaly v platnosti. K tomu byly s většinou obcí uzavřeny navazující smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb nebo darovací smlouvy se stejným účelem.

V síti obsluhovaných knihoven došlo ke změně. Byla zrušena Obecní knihovna ve Světí. Knihovna byla odhlášena ze seznamu registrovaných knihoven Ministerstva kultury ČR. Počet knihoven s neprofesionálními pracovníky na okrese Hradec Králové se tak během roku snížil na 90. V okrese dále fungovalo 7 profesionalizovaných knihoven, z nichž 5 (viz výše) sloužilo jako knihovny střediskové. Všechny knihovny v okrese Hradec Králové jsou zaregistrované na Ministerstvu kultury ČR.

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Regionální funkce v okrese zajišťovalo 2,8 pracovních sil: 1,4 pracovníce zajišťují chod střediskové knihovny KMHK, metodické oddělení KMHK disponuje 1,4 pracovní síly. Z finančních důvodů byl pro rok 2014 snížen úvazek oproti roku 2013 z původního 3,5 úvazku o 0,7 na 2,8 úvazku.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardu

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Konzultace byly poskytovány podle místní potřeby jak knihovníkům, tak i zřizovatelům profesionálních i neprofesionálních knihoven. Celkem bylo za rok 2014 poskytnuto 403 konzultací. Proběhlo 6 porad profes. knihovníků a 1 aktiv neprofes. knihovníků. V rámci výkonu RF bylo vykonáno 236 metodických návštěv na knihovnách. Většina metodických návštěv proběhla společně s rozvozem výměnných souborů a byly při nich zkontrolovány činnost knihoven a deník knihovny a řešeny místní problémy.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Všem neprofesionalizovaným a profesionalizovaným knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů a následně byly z těchto údajů vypracovány sumáře za okres. Statistické výsledky knihoven byly podrobně rozebrány na aktivu knihovníků 1. 4. 2014 a výsledky zveřejněny na webu KMHK v oddíle Pro knihovníky.

Výsledky knihoven včetně porovnání se standardem VKIS byly zpracovány v Přehledu činnosti knihoven za rok 2013.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pro všechny obsluhované knihovny byly zorganizovány tyto vzdělávací akce:

- 1. 4. Aktiv knihovníků,
- 14. 5. Hrabalovské perlení,
- 3. 6. Jak na besedu II. (praktická ukázka besedy s metodickým materiálem),
- 9. 12. Už jsou zase tady (komponovaný vzdělávací pořad, spojený s prohlídkou výstavy Vánoce v Evropě).

Knihovníci se dále mohli účastnit těchto aktivit:

- 2.–3. 10. Knihovníci na knižním bazaru KMHK,
- 29. 10. Konzultační den k podávání grantů VISK a K21 (využily 4 obce).

Všechny akce byly vystavovány i na webu KMHK, kde je pro knihovníky spravován samostatný oddíl Pro knihovny <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>. V rámci tohoto oddílu byla všem knihovnám učiněna nabídka zapojit se do projektů Seznamy dětské literatury a Lovci perel nebo využít možnost snadné tvorby webové stránky knihovny díky vytvořené šabloně, viz <http://webknihovny.cz>. V termínech 4. 2., 13. 5., 17. 6., 2. 9., 21. 10. a 9. 12. proběhly porady vedoucích profesionalizovaných knihoven okresu. Pro profes. knihovny bylo v rámci porad 4. 2. a 13. 5. uspořádáno školení Průzkumy spokojenosti uživatelů knihoven. Pro profes. knihovny proběhla v rámci porady 2. 9. ukázková lekce Kritického myšlení.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Na neprofesionální knihovny okresu bylo rozvezeno 460 výměnných souborů, které obsahovaly celkem 23 020 knihovních jednotek. Výměnný fond ve střediskových knihovnách zaznamenal přírůstek 3 097 knihovních jednotek. Výměnný fond celkem čítá 101 592 knihovních jednotek.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

V 15 knihovnách byla provedena revize a aktualizace knihovního fondu. Byly to knihovny:

Hořiněves	Lužany	Předměřice	Ledce	Osičky
Mokrovousy	Střezetice	Jeníkovice	Praskačka	Sedlice
Petrovice	Stračov	Popovice	Lišice	Klamoš

Dále proběhly revize a aktualizace v knihovnách v Černilově a Třebechovicích. Tyto revize profes. knihoven nejsou zahrnuty do tabulky Statistického výkazu výkonu RF.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Knihovna města Hradce Králové nenakupuje ani nezpracovává knihovní fond z prostředků provozovatele. K tématu jak tvořit knihovní fond jsou poskytovány běžné konzultace.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis informačních technologií jsme realizovali 29 návštěvami v 16 knihovnách ve spolupráci s firmou EŠKOM Ing. Škrabala, který provedl plánovanou údržbu dat. Byly to knihovny

Všestary	Dobřenice	Syrovátka	Předměřice
Barchov	Stěžery	Skřivany	Lovčice
Smidary	Obědovice	Jílovice	Hořiněves
Jeníkovice	Libřice	Praskačka	Roudnice

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2014

- Pokračovat v získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven.

S většinou obcí byly uzavřeny navazující smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb nebo darovací smlouvy se stejným účelem. Zřizovatelé neprofesionalizovaných knihoven se tím zapojili do financování systému RF. Po jednáních s obcemi se podařilo vyjednat příspěvky na nákup knih do výměnných regionálních fondů od 77 zřizovatelů (z 86) knihoven. Někteří zřizovatelé se ale po jednáních v místních zastupitelstvech rozhodli neposkytnout částku celou, ale sníženou. Dotaci (či finanční dar) se podařilo získat od 90 % zřizovatelů.

Na nákup knih do výměnného fondu byly použity veškeré finance získané smlouvami od zřizovatelů obsluhovaných knihoven ve výši 438 500 Kč a částka 178 574 Kč z dotace Královéhradeckého kraje. Na nákup knih byla v rámci RF použita částka 619 980 Kč.

Dne 2. 1. 2015 bylo obcím, které na rok 2014 poskytly příspěvek na nákup knih do výměnného fondu, zasláno vyúčtování.

- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepti rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách.

Téma Koncepte rozvoje knihoven... bylo probíráno na poradách prof. knihoven i aktivu neprof. knihovníků. Knihovníci obdrželi pokyny, jakým způsobem do kampaně zapojit své knihovny. Součástí aktivu neprof. knihovníků bylo i autorské čtení regionální autorky a knihovnice v Obecní knihovně v Dobřenicích paní Danuše Kolářové z její první vydané knihy Pohádky pro Adélku. Do kampaně patří i vzdělávací pořad 14. 5. Hrabalovské perlení.

- Uzavřít s krajskou knihovnou smlouvu o uživatelském kontě pro elektronické dodávání dokumentů pro případné využívání této služby.

Služba EDD byla opakovaně probírána na poradách prof. knihoven. V okrese Hradec Králové pravděpodobně kvůli malé vzdálenosti a dobré dostupnosti SVK HK není příliš využívána.

- Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti.

Pro knihovny a jejich zřizovatele je na webu KMHK spravován oddíl Pro knihovny <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>. Z technických důvodů zatím není možno sledovat samostatně počet přístupů do této části webu KMHK.

- Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky, napomáhat motivaci k dosažení optimálních výsledků, zvláště u knihoven přihlášených do soutěže Knihovna roku.

Knihovny jsou pravidelně informovány o standardu VKIS (hodnoty byly sledovány a zpracovány v Přehledu činnosti knihoven za rok 2013). Standardy, průzkumy knihoven a elektronické dodávání dokumentů z krajské knihovny jsou častými a opakovanými tématy vzdělávání. Na webu KMHK byly v oddíle Pro knihovníky zveřejněny výsledky knihoven okresu Hradec Králové za rok 2013 <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sluzby/vysledky-knihoven-okresu>.

- Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů. Zaměřit se na knihovny, kde průzkum nebyl uskutečněn v posledních pěti letech.

Průzkumy spokojenosti uživatelů knihoven byly jedním z témat jarního aktivu knihovníků pro neprof. knihovníky a dále 2 porad profes. knihovníků. Byla poskytnuta praktická pomoc 5 prof. knihovnám, kde tento průzkum ve II. pol. 2014 skutečně proběhl. Byly to knihovny: Nechanice, Smiřice, Smidary, Chlumeč n. C. a Třebechovice p. O.

- Provést revizi nejméně 10 % výměnného fondu.

S výměnným fondem je nakládáno jako s běžným knihovním fondem, tzn. že je průběžně spravován, aktualizován a dle knihovního zákona (č. 257/2001 Sb.) v daných termínech i revidován. Revize probíhají obvykle současně s revizí kmenového knihovního fondu knihovny, kde je VF dislokován.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

RF byly poznamenány snížením částky z Královéhradeckého kraje o dalších 18 % oproti roku předcházejícímu. Částka navíc dorazila na účet příjemce v červnu 2014, což mohlo bránit plynulému poskytování služeb.

Po jednáních s obcemi se podařilo vyjednat příspěvky na nákup knih do výměnných regionálních fondů od 90 % zřizovatelů.

Přehled financování posledních let celkem:

RF	kraj	Obce	Celkem
2012	2 330 000,-	0,-	2 330 000,-
2013	1 648 000,-	460 000,-	2 108 000,-
2014	1 356 000,-	438 500,-	1 794 500,-

Došlo k výraznému snížení částky na nákup KF, muselo být přikročeno i ke snížení úvazků pracovníků zajišťujících výkon RF z 3,5 na 2,8 úvazku.

Výkonu regionálních funkcí by pomohlo posílení financí od Královéhradeckého kraje.

5. Závěr

Regionální služby v okrese jsou stále velmi vítané. To, že naše služby jsou obecně vnímány jako potřebné a na úrovni, dokázala právě vstřícnost OÚ při těchto jednáních. Na existenci regionálních služeb je závislá existence mnoha malých knihoven v okrese.

Poskytování výměnných souborů považuje stále většina knihoven a jejich zřizovatelů za neocenitelné. Projevilo se to zřetelně na jejich vstřícnosti poskytovat příspěvky na nákup výměnného KF, i když poskytnutá částka byla v roce předcházejícím o 21 500 Kč vyšší.

Pověřená knihovna pro okres Jičín: Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně

1. Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

Zaměřili jsme se na hlavní úkoly, které vyplývaly ze smlouvy o přenesení regionálních funkcí. Nejnáročnější úkol pro nás bylo získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven.

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

- 1 základní knihovna pověřená výkonem RF,
- 12 základních knihoven s profesionálním pracovníkem,
- 62 knihoven s dobrovolným knihovníkem,
- MLK Skuřina: pobočka Markvartic,
- MLK Vidonice: pobočka Pecky,
- MLK Jeřice – uzavřena, není knihovník,
- MLK Semínova Lhota – uzavřena, není knihovník,
- MLK Úhlejev – budova obecního úřadu po celkové rekonstrukci, knihovna přemístěna z patra do přízemí do samostatné, novým nábytkem vybavené místnosti,
- MLK Vidochov – knihovna vybavena novým nábytkem.

Jiné sítě: Knihovna Regionálního muzea a galerie v Jičíně /evid. č. 5377/, Knihovna Výzkumného a šlechtitelského ústavu ovocnářského Holovousy /evid. č. 3925/, Knihovna Státního okresního archivu v Jičíně /evid. č. 5378/, Knihovna Městského muzea Nová Paka /evid. č. 6239/.

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Počet pracovních úvazků 2,6. Zůstává beze změny.

Metodička 1,0 úvazek – činnost týkající se knihoven okresu, revize, statistické rozbory.

Ředitelka 0,1 úvazku – vzdělávání, porady.

Pracovnice odd. služeb knihovnám – 0,8 úvazku – příprava výměnných souborů, jejich evidence, pomoc při tvorbě webových stránek, komplexní zpracování fondu knihoven.

Akvizice 0,4 úvazku – nákup a zpracování fondu.

Pracovník automatizace 0,1 úvazku – automatizace v pověřených knihovnách, příprava vzorových projektů.

Ekonomka 0,1 úvazku – účetní operace týkající se regionálních financí.

Řidič 0,1 úvazku – rozvoz výměnných souborů, ochrana a údržba dokumentů.

Pracovnice úseku regionálních funkcí úspěšně ukončila rekvalifikační kurz pořádaný NK Praha.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

	Rok 2013	Rok 2014
Konzultace	307	314
Metodické návštěvy	96	101
Vzdělávací akce	45	27
Akce v rámci RF	20	17
Počet účastníků	521	285

Účastníci v rámci RF	227	129
Počet vyučovacích hodin	75	58,5
Vyučovací hodiny v rámci RF	32	36
Počet revidovaných knihoven	5	5
Počet revidovaných k. j.	1 803	1 501
Počet souborů	424	472
Počet svazků v souborech	28 392	31 762

2. 2. Plány, rozbory, statistika knihovnických činností

Počet poskytnutých konzultací: 314, počet se zvýšil o konzultace s obecními úřady, profesionálními i obecními knihovnami. Konzultace se hlavně týkaly těchto problémů: REKS – přechod na nový program Verbis, VISK 3 - třem obecním úřadům byla poskytnuta praktická pomoc s vyplněním žádostí o grant - „Smlouva o poskytnutí dotace na nákup knih do VF rámci RF na rok 2015“ - jednání s obecními úřady o uzavření smlouvy.

Počet zodpovězených dotazů zaslaných e-mailem byl 398. Knihovníci i starostové více používali elektronickou poštu. Musíme zdůraznit, že zodpovídání těchto dotazů bylo pro nás časově dosti náročné.

Počet metodických návštěv: 101 = 1,7 metodických návštěv na jednu knihovnu.

Standard - metodická návštěva minimálně 2x ročně v každé obsluhované knihovně – neplníme, a to z časových důvodů knihovníků, kteří se nemohli uvolnit ze zaměstnání a být přítomni metodické návštěvě. Z tohoto důvodu narostl počet metodických konzultací.

Metodické návštěvy se realizovaly zároveň s rozvozem VS. Během roku si soubory mimo náš rozvoz odváželi knihovníci osobně nebo jim odvoz zajistil obecní úřad.

Regionální muzeum a galerie v Jičíně – v knihovně byly provedeny 3 metodické návštěvy a 7 konzultací. Konzultace byla též poskytnuta pracovníci Městské knihovny Náchod, která navštívila úsek regionálních funkcí KVC v Jičíně. Konzultační hodiny nejsou termínem ani časem omezeny.

Publikační činnost

Paní ředitelka Mgr. Jana Benešová je členkou redakční rady knihovnického zpravodaje U nás.

Výjezdní zasedání redakční rady se uskutečnilo v našem regionu, v knihovně na Pecce. Členové rady navštívili ještě knihovnu v Bělé u Pecky, kterou též zřizuje městyš Pecka.

Do zpravodaje bylo zasláno 7 příspěvků /Jičín a Pecka/, z toho 3 příspěvky zpracovali knihovníci malých knihoven /Lukavec, Radim, Bělá u Pecky/.

Úsek regionálních funkcí využíval k propagaci akcí Facebook.

V regionálním tisku bylo otištěno o knihovnách celkem 103 článků.

Webové stránky - oddíl Informace pro knihovny – pravidelná aktualizace.

Elektronický deník – pravidelně aktualizován, vystaven ke stažení.

Pasování prvňáčků na čtenáře - MLK Radim, Lužany, Sobčice.

Webové stránky: 55 místních knihoven, 53 knihoven používá šablonu.

Profesionální knihovny mají své webové stránky /12/ a 9 knihoven vystaven online katalog.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Knihovnická dílna od 9. do 11. září 2014 - pro pracovníky dětských oddělení

Program:

Tradiční a moderní pověsti a jejich edukativní potenciál – PhDr. Petr Janeček, Ph.D. - VÚK Praha

Za Pelíškem na Prachov – JUDr. J. Veselý

Mytologie – báje a pověsti. Zážitekový seminář – MgA. V. Křesadlová, Ph.D., H. Langrová

Pověst na dobrou noc – R. Sál

Nebojte se promluvit – seminář A. Strejčka

Podíl knihovnických aktivit na rozvoji dětského čtenářství. Profil dětského čtenáře v badatelské reflexi. Jeho konstanty a proměny - doc. PaedDr. J. Toman, CSc.

Žebřík do nebe /pro Jana Skácela/ - A. Strejček a jeho hosté

Vyhodnocení literární soutěže a výtvarně-ekologické soutěže Pohlad' zemi regionální spisovatelky Dany Beranové.

Kolokvium: Kudy z pelíšku ven - MUDr. V. Chvála, PhDr. L. Trapková-Chvalová

Knihovnické dílny se zúčastnilo celkem 39 knihovníků. Z našeho regionu 6.

Všechny akce, o kterých se v tomto hodnocení zmiňujeme, přispěly ke vzdělávání knihovníků.

Na všechny akce zveme knihovníky profesionálních i neprofesionálních knihoven. Do akcí nebyly započteny kulturní akce, které byly dle nás i vzdělávací.

	Název akce	Počet účastníků	Doba trvání
1	Předvečer velké války – PhDr. R. Kvaček, DrSc.	5	2
2	Noc s Andersenem se zástupcem velvyslance Dánského království Larsem Kjellbergem	6	2
3	K. V. Rais – představitel venkovské prózy – regionální autor – seminář	13	1,5
4	Tak trochu sváteční shakespearovská pošta Shakespearovy sonety – prof. M. Hilský	3	1
5	Verše I. Geisslové v podání Hany Kofránkové – 100 let od úmrtí regionální autorky	7	1
6	Dodávání elektronických dokumentů	16	0,5
7	Po Máchových stopách – literární výlet na Rumburk	13	6
8	Knihovna Lomnice nad Popelkou – exkurze	13	1
9	Knihovna jako místo setkávání – Mgr. Z. Houšková	17	2
10	Tematický zájezd po knihovnách regionu – Peckovsko	16	5
11	Hrad Pecka – prohlídka	16	1
12	Po stopách války 1866 – cyklovýlet	5	6,5
13	Jičín trochu jinak-od židovských památek do města finančního - Ing. L. Hetflejšová	4	2
14	Židovští spisovatelé v českých zemích - komentovaná prohlídka židovské školy v Jičíně	11	2
15	Tradiční a moderní pověsti - PhDr. P. Janeček, Ph.D.	12	2
16	Za Pelíškem na Prachov	12	3
17	Mytologie – báje a pověsti – zážitkový seminář	4	2
18	Nebojte se promluvit – A. Strejček	12	3,5
19	Profil dětského čtenáře v badatelské reflexi - PaedDr. J. Toman	3	2,5
20	Verše o lásce – křest knihy regionálního spisovatele J. Jindry	9	1,5

21	Tematický zájezd do Parlamentní knihovny ČR	27	1
22	Prohlídka Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR	27	2,5
23	Školení k novému programu VERBIS	5	1,5
24	Školení – grafický editor	4	2
25	Školení – webové stránky knihovny	3	2
26	Česká beseda a vánoční zvyky	14	1
27	Aktiv knihovníků	8	1
		285	59

Přehled akcí v rámci RF:

	Název akce	Počet účastníků	Doba trvání
1	K. V. Rais – regionální autor – seminář	4	1,5
2	Dodávání elektronických dokumentů	14	0,5
3	Po Máchových stopách – literární výlet na Rumburk	4	6
4	Knihovna Lomnice nad Popelkou – exkurze	4	1
5	Knihovna jako místo setkávání – Mgr. Z. Houšková	10	2
6	Tematický zájezd po knihovnách regionu – Peckovsko	8	4,5
7	Aktiv knihovníků	8	1
8	Hrad Pecka – prohlídka	8	1
9	Tradiční a moderní pověsti - PhDr. P. Janeček, Ph.D.	4	2
10	Za Pelíškem na Prachov	4	3
11	Nebojte se promluvit – A. Strejček	6	3,5
12	Tematický zájezd do Parlamentní knihovny ČR	16	1
13	Prohlídka Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR	16	2,5
14	Školení k novému programu VERBIS	5	1,5
15	Školení – grafický editor	4	2
16	Školení – webové stránky knihovny	3	2
17	Česká beseda a vánoční zvyky	11	1
		129	36

Porady: celkem 4, účastníků 47. Podzimní porady se zúčastnila Mgr. A. Součková z SVK Hradec Králové.

Tisková konference za přítomnosti novinářů regionálního tisku a tiskové mluvčí Městského úřadu Jičín.

Knihovnicí roku se stala paní Libuše Strouhalová z Místní knihovny Skučina. Cenu si převzala 15. 10. 2014 na slavnostním večeru v konferenčním sále Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové.

Úsek regionálních funkcí Knihovny Václava Čtvrtka v Jičíně vyhlásil pro děti místních knihoven výtvarnou soutěž "Léto v knížce". Z 37 došlých prací bylo vyhodnoceno 6.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Počet obslužených knihoven 61 /59 MLK a MěK Kopidlno, MK Pecka/.

O soubor v roce 2014 neměla zájem knihovna ve Zboží.

Celkem rozvezeno 162 souborů, což představuje 13 349 svazků /průměr 2,7 souboru na jednu knihovnu/.

Knihovny měly k dispozici ještě dalších 310 souborů s 18 413 svazky z minulého roku.

V knihovnách bylo v roce 2014 celkem 472 souborů s 31 762 svazky. Knihovníci si tento systém velmi pochvalovali. Díky bohatému výměnnému fondu mohli uspokojovat požadavky čtenářů.

Rozvoz souborů byl realizován 2x ročně, vždy v jarních a podzimních měsících. Knihovny, které si odebíraly soubory vícekrát za rok, využívaly služeb obecních úřadů nebo vlastních aut.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Revize: 5 místních knihoven.

K urychlení revizí byla použita elektronická čtečka kódů, která byla zapůjčena i profesionálním knihovnám. Celkem bylo zrevidováno 1 501 svazků.

Aktualizace a obsahová prověrka: Lužany, Třebnouševy, Vidochov, Libunec.

Dokončení komplexního zpracování v roce 2014: Svatojánský Újezd, Milovice, Valdice, Vitiněves, Radim, Stav, Dětenice, Vidochov, Lískovice.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Na nákup do výměnného fondu přispělo 54 obecních úřadů na základě smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnného fondu v rámci regionálních knihovnických služeb.

Celkem jsme od všech obcí získali na nákup fondu 353 280 Kč, což je o 120 Kč méně v porovnání s rokem 2013. Celá tato částka byla použita pouze na nákup nových knih.

Celkový stav výměnného fondu za rok 2014 = 41 801 svazek.

Rok 2014 - přírůstek 2006 svazků, o 288 svazků méně než v roce 2013.

Důvod: nákup knih do výměnných souborů klesá již od roku 2013, kdy se nakoupilo o 162 svazků méně. Pokles pokračoval i v roce 2014.

Částka na nákup knih byla nižší, tím také klesl počet nakoupených svazků knih. Na stále nižším počtu nakoupených svazků se také podílely neustále stoupající ceny knih.

Rok 2013 - přírůstek 2294 svazků.

Rok 2012 - přírůstek 2456 svazků.

Rok 2011- přírůstek 2348 svazků.

Rok 2010 - přírůstek 2147 svazků.

Úbytek za rok 2014 = 2684 svazků, aktualizace fondu. V měsíci září byla provedena revize u celého výměnného fondu, lokace VF. V současné době probíhá superrevize, která bude dokončena do konce 1. pololetí roku 2015.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Program **Verbis**: Nová Paka, Pecka

Program KpWin SQL: Vysoké Veselí, Sobotka, Libáň, Ostroměř, Hořice, Miletín, Stará Paka, Kopidlno, Železnice

Program Clavius: Lázně Bělohrad

REKS – E-Verbis – program pro malé knihovny pracující v katalogu Portaro

Knihovna Regionálního muzea a galerie v Jičíně pořídila program Verbis a naše pracovnice prakticky i metodicky knihovnici zaškolila.

Regionální knihovnický systém /REKS/ – celkem napojeno 37 knihoven. Za tyto připojené knihovny byla zaplacená vzdálená správa. 34 místních knihoven má na svých webových stránkách vystaven online katalog /v rámci budování celookresního souborného katalogu/.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2014

- Pokračovat v získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven: Zajistili jsme uzavření smluv a sledovali jejich plnění. Připravili jsme podmínky pro pokračování systému v roce 2015.
- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepci rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách.
K tomuto bodu jsme připravili besedy, přednášky a propagační materiály.
- Uzavřít s krajskou knihovnou smlouvu o uživatelském kontě pro elektronické dodávání dokumentů pro případné využívání této služby.
Profesionální knihovny našeho regionu byly proškoleny, jak tuto službu využívat.
- Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti.
Zaznamenali jsme 1148 přístupů do tohoto oddílu.
- Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky, napomáhat motivaci k dosažení optimálních výsledků, zvláště u knihoven přihlášených do soutěže Knihovna roku.
Zpracovali jsme rozbor plnění standardu VKIS v jednotlivých profesionálních knihovnách našeho regionu a s výsledky jsme seznámili knihovnice na poradě vedoucích.
Na webových stránkách jsme jako každý rok zveřejnili žebříček nejúspěšnějších knihoven.
Do soutěže Vesnice roku se přihlásilo 6 obcí s knihovnou. Metodickou pomoc využily 4 knihovny /Třebnouševy, Vrbice, Vidochov a Lužany/.
- Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů. Zaměřit se na knihovny, kde průzkum nebyl uskutečněn v posledních pěti letech: V roce 2014 průzkum spokojenosti uživatelů uskutečnily tyto knihovny: Kopidlno, Ostroměň, Pecka.
- Provést revizi nejméně 20 % výměnného fondu: Revize byla provedena u celého výměnného fondu.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Na zajištění regionálních funkcí jsme zcela využili dotace od Královéhradeckého kraje ve výši 1 046 000. Od obcí se podařilo získat 353 280 Kč. Celou částku od obcí jsme využili na nákup výměnného fondu. Počet nakoupených svazků z krajské dotace je 68, z dotace od obcí 1 938 svazků, celkem 2 006 svazků. Spotřeba energie se přepočítává na počet úvazků a sklad VF.

5. Závěr

Význam regionálních funkcí knihoven je nesporný. Spočívá zejména v zajištění kvalitního fungování, mnohde i existence malých obecních knihoven, a také v nemalém ekonomickém přínosu. Nepočítaje ekonomický přínos poskytování informačních a výpůjčních služeb na vesnicích, je zřejmý přínos díky budování výměnného fondu a poskytování výměnných souborů. V roce 2014 jsme se zaměřili opět na spolupráci s obcemi a informování jejich představitelů. Sledovali jsme výsledky komunálních voleb a nová zastupitelstva jsme oslovili. Úsilí jsme věnovali zlepšování služeb a také prostředí malých knihoven. Zaměřili jsme se na úkoly, které vyplynuly ze smlouvy o přenesení regionálních funkcí, stanovené Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové.

Pověřená knihovna pro okres Náchod: Městská knihovna Náchod, o. p. s.

Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

Hlavním cílem regionálních funkcí v okrese Náchod je podpora veřejných knihovnických a informačních služeb, zejména pro občany malých obcí.

Regionální funkce byly zaměřeny na tyto oblasti:

- poradenská a konzultační činnost pro základní knihovny,
- vzdělávání pracovníků základních knihoven, pořádání seminářů a porad,
- tvorba, distribuce a cirkulace výměnných fondů pro základní knihovny provozované obcemi,
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů základních knihoven provozovaných obcemi,
- podpora při zpracování statistiky o činnosti základních knihoven provozovaných obcemi,
- servis výpočetní techniky v základních knihovnách provozovaných obcemi,
- další nezbytné činnosti, které vedou k rozvoji knihoven v územním rozsahu pověřené knihovny.

Pro rok 2014 byly stanoveny tyto konkrétní úkoly:

- pokračovat v získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven,
- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami stanovit priority rozvoje knihovnictví v Královéhradeckém kraji na léta 2014–2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách,
- v pověřené knihovně využívat elektronické dodávání dokumentů z krajské knihovny,
- na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti,
- sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky, napomáhat motivaci k dosažení optimálních výsledků, zvláště u knihoven přihlášených do soutěže Knihovna roku,
- podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů; zaměřit se na knihovny, kde průzkum nebyl uskutečněn v posledních pěti letech,
- provést revizi nejméně 20 % výměnného fondu.

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

Počet obsluhovaných knihoven se o 1 knihovnu snížil z důvodu zrušení Obecní knihovny ve Starkoči.

1.2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Regionální služby v okrese zajišťuje 2,85 přepočteného úvazku. Snížení oproti předchozímu roku o 0,05 úvazku je zapříčiněno personálními změnami. Knihovnické služby jsou objednávány u čtyř městských knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují), které zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Pracovníci regionálních služeb Městské knihovny v Náchodě poskytli knihovníkům okresu 70 konzultací a uskutečnili 213 metodických návštěv. Další konzultace a metodické návštěvy poskytovali pracovníci městských knihoven, u kterých MK Náchod objednává knihovnické služby. Celkem bylo uskutečněno 346 konzultací a 300 metodických návštěv. Metodické návštěvy se zaměřovaly na revizi a aktualizaci knihovních fondů obecních knihoven, zpracování základních fondů obecních knihoven do programu v počítači a na školení knihovníků v práci s knihovnickými systémy, na uspořádání knihovního fondu. Nezapomínalo se ani na práci s internetem a tvorbu nových webových stránek knihoven.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Rozbor činnosti a statistiky knihoven jsou probírány na poradách knihovníků základních knihoven, které organizují jednotlivé střediskové knihovny, a na poradách vedoucích městských knihoven okresu.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Porady vedoucích městských knihoven se konaly v roce 2014 dvakrát (19. 3., 10. 12.). Proběhlo 7 aktivít knihovníků po střediskových obvodech, kde se probíraly otázky statistiky, aktuálního dění v oboru, práce se čtenáři, práce s regionální literaturou.

Městská knihovna v Náchodě uspořádala pro pracovníky knihoven okresu seminář zaměřený na využívání meziknihovní výpůjční služby a elektronického dodávání dokumentů. Dále MK Náchod uspořádala burzu nápadů, kde měli jak profesionální, tak neprofesionální knihovníci možnost sdílet své pracovní zkušenosti, tipy a podněty pro svou práci. Pro knihovníky obecních knihoven uspořádali pracovníci regionálních služeb již tradiční studijní exkurzi – tentokrát do Knihovny města Hradce Králové a do Obecní knihovny v Roudnici.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

V roce 2014 proběhla revize části výměnného fondu (umístěného v Městské knihovně v Náchodě), čímž byl zjištěn přesný stav této části fondu, který je ve skutečnosti o několik tisíc svazků nižší, než bylo doposud vykazováno. Pravděpodobné vysvětlení tak rozdílného stavu je nejspíše v chybně vykazovaných údajích o stavu výměnného fondu v letech, kdy se zaváděl systém regionálních služeb na základě smlouvy o poskytování regionálních služeb. Z důvodu personálních změn a změn v metodických postupech výpočtů stavu fondu se s ohledem na data vykázaná v minulých letech nedá přesně určit, kde ve vykazování došlo k omylu. Z tohoto důvodu nekorespondují propočty stavu fondu za rok 2013 a 2014. V následujícím roce se bude ve statistice fondu vycházet ze stavu po revizi výměnného fondu.

V roce 2014 bylo expedováno 342 souborů s 13 739 svazky. Distribuci souborů zajišťují knihovny, které mají svůj střediskový obvod, a pověřená knihovna. Knihovníci obecních knihoven si většinou vybírají knihy z výměnného fondu častěji a po menších dávkách, protože si je odvázejí v taškách. Rozvoz větších souborů zajišťuje knihovna autem.

Na tvorbě výměnných fondů se podílejí i obce, které využívají služeb střediskových knihoven na základě smluv. V letošním roce přispěly na nákup výměnných fondů částkou 317 060 Kč. V této částce je zahrnuto i předplatné časopisů, které svým knihovnám zajišťuje Knihovna města Police nad Metují.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Bylo zrevidováno 19 knihoven (Bohuslavice nad Metují, Černčice, Červená Hora, Horní Radechová, Slatina nad Úpou, Chvalkovice, Žďárky, Česká Čermná, Dobrošov, Dolní Radechová, Jizbice, Řešetova Lhota, Vysokov, Lipí, Dolany, Nový Ples, Doubravice, Machov, Žďár nad Metují).

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Knihovny nakupují z prostředků obecních úřadů pouze knihy do výměnných fondů.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis byl poskytnut knihovnám Bohuslavice nad Metují, Jasenná, Rychnovek, Slatina nad Úpou, Šestajovice, Žernov.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2014

Formou dotací či darů přispělo na nákup výměnných fondů 47 zřizovatelů obsluhovaných knihoven celkovou částkou 317 060 Kč. Se zřizovateli obsluhovaných obecních knihoven byl předběžně sjednán příspěvek i na rok 2015.

Priority rozvoje knihovnictví v Královéhradeckém kraji na léta 2014–2018 s výhledem do roku 2020 byly probírány na poradách profesionálních i neprofesionálních knihovníků; v rámci kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách uspořádala Knihovna města Police nad Metují celoroční soutěž zaměřenou na poznání regionálních osobností.

Městská knihovna Náchod využívá službu elektronického dodávání dokumentů ze Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. K tématu využívání služby elektronického dodávání dokumentů byl uspořádán seminář.

Oddíl Pro knihovny na webových stránkách Městské knihovny v Náchodě je pravidelně aktualizován, jsou zde umístěovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, zápisy z porad apod. Jsou zde také základní informace o všech knihovnách v regionu Náchod. Počet vstupů do tohoto oddílu se samostatně nezobrazuje.

Standard VKIS je sledován a probírán s knihovníky na poradách vedoucích knihoven i na setkáních knihovníků obecních knihoven ve střediskových knihovnách. Pro dobrou reprezentaci v soutěži Vesnice roku připravili pracovníci regionálních služeb knihovny v České Čermné, Vlkově, v Šonově a Provodově.

V knihovnách střediska Náchod proběhl v roce 2014 průzkum spokojenosti čtenářů. V každé zúčastněné knihovně budou výsledky průzkumu projednávány s knihovníkem tak, aby se v následujících obdobích mohl zaměřit na zlepšování služeb a zvyšování spokojenosti svých čtenářů.

V části výměnného fondu (umístěného v Městské knihovně Náchod) proběhla revize. Zprávy z revize a superrevize jsou přílohou této zprávy. V roce 2015 proběhne revize zbylé části výměnného fondu.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Na výkon regionálních funkcí bylo knihovně přiděleno o 287 000 Kč více než v roce předchozím. Navýšená částka dotace byla z většiny použita na nákup výměnného fondu a dále na nákup knihovnických služeb. Z celkové částky byla na nákup knihovního fondu použita téměř třetina (28,8 %) dotace.

Z dotace bylo financováno celkem 2,85 pracovního úvazku. Z toho 2,0 úvazku metodika, 0,65 zpracování fondu a 0,2 úvazku řízení a ekonomika. V roce 2013 byly čerpány ostatní osobní náklady z toho důvodu, že v měsících červen až prosinec byla 1 pracovnice zaměstnána na

dohodu o provedení práce. V roce 2014 již tomu tak nebylo. Mzdové náklady byly sníženy personálními změnami a zařazením pracovníků do nižších platových tříd.

Z důvodu pozdního vyplacení dotace na účet Městské knihovny Náchod (14. 5. 2014) nemohlo být vykonávání regionálních funkcí dodrženo v takovém rozsahu, jak bylo naplánováno. Naopak termín vyúčtování dotace na regionální funkce je poměrně brzký a z účetního hlediska je obtížné ho dodržet.

Do výměnného fondu střediskových knihoven přispívají podle smluv tyto obce: Náchod – Česká Čermná, Dolní Radechová, Kramolna, Nový Hrádek, Studnice, Vysokov, Adršpach, Heřmánkovice, Jetřichov, Martínkovice, Otovice, Šonov u Broumova; Červený Kostelec – Červená Hora, Horní Radechová, Slatina nad Úpou, Zábrodí, Žernov; Jaroměř – Dolany, Doubravice, Heřmanice, Hustířany, Jasenná, Nový Ples, Rasošky, Rožnov, Rychnovek, Šestajovice, Velichovky, Velká Jesenice, Veselice, Vlkov; Nové Město nad Metují – Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Mezilesí, Nahořany, Provodov-Šonov, Přibyslav, Slavětín, Slavoňov, Vršovka; Police nad Metují – Bezděkov, Česká Metuje, Machov, Suchý Důl, Velké Petrovice, Žďár nad Metují. Polici nad Metují přispívá na nákup knih i obec Bukovice, která nemá vlastní knihovnu.

Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hoříčky, Chvalkovice, Stárkov).

5. Závěr

Regionální služby jsou jasným přínosem v práci obecních knihoven. Díky finančnímu příspěvku na regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost. Silnou stránkou jsou cíleně budované knihovní fondy pro využití v obecních knihovnách, přístupnost internetu v obcích, konzultační a poradenská činnost pracovníků regionálních služeb. Slabou stránkou je dopravní obslužnost a časové možnosti knihovníků obecních knihoven při využití nabídek vzdělávání. Také věková struktura knihovníků obecních knihoven někdy neumožňuje přijímání nových forem práce v takové míře, jak bychom si přáli. Ale bez příspěvku na regionální funkce by stagnovala činnost knihoven i tam, kde mají obecní funkcionáři i čtenáři o knihovnu zájem.

Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. – oblast Kostelec n. Or.:
Městská knihovna Kostelec nad Orlicí

1. Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

- poradenská a konzultační činnost pro základní knihovny,
- vzdělávání pracovníků základních knihoven, pořádání seminářů a porad,
- tvorba, distribuce a cirkulace výměnných fondů pro základní knihovny provozované obcemi,
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů základních knihoven provozovaných obcemi,
- podpora při zpracování statistiky o činnosti základních knihoven provozovaných obcemi,
- další činnosti v rámci regionálních funkcí (servis výpočetní techniky, nákup a zpracování knihovního fondu pořízeného z prostředků obcí),
- další nezbytné činnosti, které vedou k rozvoji knihoven na územním rozsahu pověřené knihovny.

Sít' obsluhovaných knihoven 24 neprofesionální + 3 profesionální
1 knihovna jiných sítí – knihovna OMOH Rychnov nad Kněžnou

Pracovníci zajišťující regionální služby:

úvazek 0,7 rozdělený na 2 zaměstnance 0,3 KO, 0,4 TY

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

V úsporném režimu, přesto snaha o maximální služby, metodické návštěvy spojené s doručením MVS požadavků, případně materiálu, pomoc MLK Častolovice s revizí a kontrola katalogizace.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností: Individuální školení ke 1) statistice a 2) vyhledávání knih v katalogu Caslin a SKAT.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady: Setkání dobrovolných knihovníků TY 30. 3. porada vedoucích KO 12. 12. 2014.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Celkový počet všech odvezených souborů je 100/5031 rozdíl od vykázaných čísel jsou soubory pro POBOČKY knihoven, údaje by se lišily od výkazu KULT, knihy v souborech jsou nakoupené z peněz dotace RGF.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Provedená revize výměnného fondu KO viz revizní protokol 10.066 k. j., výrazná obnova VF fondu – úbytky 778 k. j.

2.6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele:

Zpracování knih pro MLK Tutleky, Záměl, Albrechtice, Lípu n. O., Novou Ves, Voděrady. Využívanou, ale nesumarizovanou službou je MVS knihovnám, čímž si MLK nahrazují chybějící knihy ve fondech.

2.7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servisní požadavky pro knihovnu Častolovice a Záměl – vyřešeno individuální návštěvou.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2014

- Pokračovat v získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven:

MLK dlouhodobě přispívají do svých fondů a na periodika; došlo ke zvýšení částky oproti předchozímu roku; jsou plánovány rekonstrukce a malování knihoven.

- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepti rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách.

Zapojení do kampaně: nabídka reg. fondů na Facebooku knihovny; pověřená knihovna nabízí knihy v elektronické podobě, které jsou volné ve smyslu autorských práv; křest knih

regionálních autorů (J. Lukášek, L. Miček); získávání materiálů od reg. historiků i amatérských historiků, např. soupisy padlých v 1. světové válce.

- Uzavřít s krajskou knihovnou smlouvu o uživatelském kontě pro elektronické dodávání dokumentů pro případné využívání této služby.

Služba nebyla čtenáři požadována, přestože je uvedena v ceníku a nabídce profesionálních knihoven.

- Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti.

Splněno – pravidelné aktualizace údajů i dokumentů, např. elektronická čísla zpravodaje U nás, žádané knihy na Facebooku; počet přístupů nelze dle zprávy IT zjistit, na Facebooku rovněž ne.

- Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky, napomáhat motivaci k dosažení optimálních výsledků, zvláště u knihoven přihlášených do soutěže Knihovna roku.

Značné rozdíly v úrovni jednotlivých knihoven by byly nemotivující, každý rok by dle standardu byly vyhodnoceny tytéž knihovny obou oblastí.

- Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů. Zaměřit se na knihovny, kde průzkum nebyl uskutečněn v posledních pěti letech.

Výhledově Týniště n. O., doufejme díky novému zastupitelstvu.

- Provést revizi nejméně 20 % výměnného fondu.

Viz revizní protokol.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Protože na vyúčtování dotace za rok 2014 byl termín 12. 1. 2015, liší se původní částka na knihy o 494 Kč, nová částka je po účetní uzávěrce MÚ navýšena na 136 213 Kč.

5. Závěr

Finanční příspěvky formou dotačních smluv a darů jsou v obvodě velmi citlivé téma pro zastupitelstva obcí. Obce si přispívají téměř nepřetržitě na knihy a časopisy a velmi nelibě nesou, pokud to není jejich majetek. Vybraná částka je letos o 7 826 Kč vyšší než vloni, příspěvky stále stoupají a není důvod vybírat další peníze nad rámec zavedených smluv. V Lípě n. O. došlo k rekonstrukci knihovny, v Chlenech a Záměli počítají s modernizací letos. Pokud obce investují peníze do zařízení knihovny, není důvod je nutit k další spoluúčasti. Peníze pověřené knihovně hradí i městys Častolovice; ačkoli mají profesionální knihovnu, nenakupujeme dle dohody za příspěvek knihy, ale pomáháme jim se zajištěním provozu knihovny, např. servisem výpočetní techniky.

Došlo ke změně v zařazení pracovníka na regionální služby v TY z pracovního poměru na OON, proto došlo i ke změně ve vyúčtování dotace z řádku 64 do řádku 65.

Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. - oblast Rychnov n. Kn., Dobruška: Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou

Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

Systém regionálních funkcí v roce 2014 pomáhá i nadále vyrovnávat rozdíly v dostupnosti a kvalitě knihovnických a informačních služeb mezi městy a obcemi. Koncepce rozvoje knihoven v oblasti byla sjednocena a je celostátně koordinována. Přitom je přihlédnuto k potřebám a zvláštěm jednotlivých oblastí. Hlavní přísun financí plyne z dotací, které jsou přímo určeny na rozvoj a zajištění regionálních funkcí.

Cílem RF v roce 2014 v oblasti pověřené knihovny v Rychnově n. Kn. bylo zajištění dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb, další zkvalitňování služeb pro základní knihovny tak, aby byly na srovnatelné úrovni jako služby ve větších knihovnách. V oblasti se spolupodílely i obce na financování na základě uzavřených smluv o poskytování dotací na nákup knih. Efektivní využití finančních prostředků dotace garantuje průběžné aktualizace knihovnických fondů profesionálních knihoven a následné využití těchto fondů v podobě výměnných souborů pro obecní knihovny. Finanční zajištění právě na doplnění a obnovu výměnných fondů bylo i v roce 2014 dostatečné.

Sít' obsluhovaných knihoven

Oblast Rychnov nad Kněžnou, Dobruška tvoří 56 základních knihoven okresu.

Obvod Městské knihovny v Dobrušce spravuje celkem 19 obecních knihoven (Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kounov, Kamenice, Ohnišov, Podbřeží, Rovné, Sedloňov a Val).

Městská knihovna v Opočně má ve svém obvodu 7 obecních knihoven (Králova Lhota, Mokré, Očelice, Přepychy, Semechnice, Skršice a Záhornice).

Městská knihovna ve Vamberku má 5 obecních knihoven (Lhoty u Potštejna, Lupenice, Polom, Merklovice, Peklo nad Zdobnicí).

Pověřená knihovna Rychnov n. Kn. obsluhuje obvod s 21 obecními knihovnami (Bartošovice v Orl. horách, Bělá, Brocná, Černíkovice, České Meziříčí, Hláška, Javornice, Kvasiny, Liberk, Lično, Lipovka, Lukavice, Olešnice v Orlických horách, Orlické Záhoří, Pěčín, Potštejn, Roveň, Skuhrov nad Bělou, Slatina nad Zdobicí, Solnice, Třebešov). Stále nepracující knihovnou je Obecní knihovna v Lukavici, kde se stále čeká na přestavbu objektu. Všechny knihovny jsou evidovány v registru knihoven na Ministerstvu kultury ČR.

Pracovníci zajišťující regionální služby

V Městské knihovně Rychnov nad Kněžnou je zřízeno jeden a půl pracovního úvazku financovaného z regionálních funkcí. Po dohodě mezi pověřenou knihovnou v Rychnově n. Kn. a Městskou knihovnou v Dobrušce (jednání se starostou) jedna pracovnice zajišťuje výkon regionálních funkcí na detašovaném pracovišti v Dobrušce a dle potřeby dojíždí i do Městské knihovny v Rychnově nad Kněžnou. Dohoda mezi oběma knihovnami je formou objednávky, jejímž podkladem je pracovní smlouva, platový výměr a náplň práce.

Ve střediskových knihovnách Opočno a Vamberk funguje systém objednávek regionálních služeb. Městská knihovna Rychnov n. Kn. objednává u obou střediskových knihoven konkrétní vybrané regionální služby uvedené v objednávce. Městský úřad jako provozovatel městské knihovny vystaví faktury na základě čtvrtletních podkladů pro fakturaci o provedených službách, kterou zpracoval vedoucí městské knihovny.

Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Konzultační a poradenská činnost je prováděna při návštěvách neprofesionálních knihovníků buď přímo na pracovištích profesionálních knihoven, nebo naopak návštěvou pracovníka profes. knihovny v obecních knihovnách dle možností. V roce 2014 bylo poskytnuto 236 konzultací a vykonáno 31 metodických návštěv. Ke konzultacím je kromě jiného využíván i e-mail. Předmětem byly nejen konzultace, ale také různé informace a pozvánky na akce pořádané knihovnami. Knihovníkům jsou poskytovány aktuální informace z oblasti knihovnických a informačních služeb a je jim poskytována praktická pomoc při řešení nejrůznějších odborných problémů v souvislosti s jejich knihovnou. Pomocníkem v této oblasti je také knihovnicko-informační zpravodaj U nás, který vydává Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové za spolupráce ostatních knihoven v kraji. Zpravodaj je výborným pomocníkem nejen pro malé knihovny, které zde najdou spousty rad a návodů právě z oblasti knihovnictví. Zpravodaj U nás dostávají všechny obsluhované knihovny. Knihovnám jsou pravidelně rozesílány plakáty na výstavy a akce pořádané Dobruškou a Rychnovskou knihovnou.

Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Statistika za oblast Rychnov n. Kn. - Dobruška je centrálně zpracována Městskou knihovnou v Rychnově n. Kn. Knihovna obesílá všechny knihovny oblasti dopisem se žádostí o zpracování ročního výkazu dané knihovny. U profesionálních knihoven je kromě ročního statistického výkazu požadován i komentář ke statistice za daný rok, dále výkaz výkonu RF s komentářem. Některé aktivní obecní knihovny s ročním statistickým výkazem posílají i komentář (obecní knihovna Mokré). Všechny statistické výkazy jsou v Rychnově n. Kn. centrálně zpracovány prostřednictvím programu Stat 2014 Excel. Sebraná data všech základních knihoven jsou zkontrolována, uložena a sumarizována a následně jsou odeslána do SVK Hradec Králové k dalšímu zpracování - sumarizaci a vyhodnocení. Stejně je zpracován i komentář k roční statistice. Jako podklad k sepsání tohoto komentáře slouží komentáře jednotlivých profesionálních, případně obecních knihoven. 4. 11. 2014 byly v rámci porady v Městské knihovně v Rychnově n. Kn. knihovníkům podány informace ke statistickým výkazům včetně praktické ukázky vyplňování, další informace ke statistikám provádíme na vyžádání i individuálně.

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

I v roce 2014 byla snaha zajistit vzdělávání knihovníků a jejich informovanost o aktuálním vývoji knihovnictví. V roce 2014 proběhly 2 porady (29. 4. a 4. 11.) pro pracovníky neprofesionálních knihoven. Na program porad bylo financování RF, spolupráce na kulturních akcích, změny v zajišťování služeb a formou diskuse výměna zkušeností. Součástí porady 29. 4. bylo vzdělávání na téma „Příprava besed a akcí v knihovnách“ (1 hodina). Součástí porady ze 4. 11. bylo proškolení ke statistice – „Vyplňování statistických výkazů v praxi“ (1 hodina). Profesionální knihovny stále nabízejí knihovníkům základních knihoven možnost individuálních školení, která se snaží přizpůsobit potřebám i dopravní dostupnosti jednotlivých regionů. Informační gramotnost je na dobré úrovni a odvíjí se i od individuálních znalostí a schopností pracovníků malých knihoven. Mění se ale věková struktura dobrovolných knihovníků v neprofesionálních knihovnách: mladší a pracovně vytížení knihovníci zvládají základní obsluhu počítačů

v knihovnách a nemají čas ani zájem absolvovat různá školení. Všichni pracovníci obecních knihoven jsou průběžně proškolení a zvládají práci s počítačem a internetem.

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Zajištění kvalitních, aktuálních a odborně zpracovaných knihovních fondů, které jsou pak dále efektivně využity v obsluhovaných knihovnách oblasti, je jedním z hlavních regionálních funkcí. Nově zakoupené tituly z prostředků dotace RF profesionálními knihovnami v Dobrušce, Opočně a Vamberku jsou odvezeny do pověřené knihovny v Rychnově n. Kn., která tituly centrálně zkatalogizuje a odveze zpět příslušným profesionálním knihovnám (Dobruška, Opočno). Vamberecká knihovna si knihy dováží a odváží sama. Tyto knihovny mají tituly odborně zpracované a převedené do svých databází (LANius, Clavius) a tak připravené k následnému využití - tvorbě a distribuci výměnných souborů pro obecní knihovny. Výpůjčky výměnných souborů jsou realizovány prostřednictvím knihovního systému Clavius, modul Výměnné soubory (Dobruška, Opočno, Vamberk, Rychnov n. Kn.). Modul Výměnné soubory umožňuje rychlejší práci při tvorbě výměnných souborů pro obecní knihovny.

V roce 2014 bylo obslouženo celkem 56 knihoven. Bylo vyexpedováno 310 výměnných souborů s 15 546 svazky.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Důležitou součástí regionálních funkcí je pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách = pomoc při fyzické revizi, obsahové prověrce knihovního fondu, dohledávkách, opravách, aktualizaci knihovního katalogu, dále zpracování protokolů o výsledku revize. Aktualizace fondů profesionálních knihoven se uskutečňuje průběžně, aktualizace fondů obecních knihoven je většinou součástí probíhající revize.

V roce 2014 proběhla revize ve Valu, v Lupenici a začala v Černíkovcích a Solnici, kde bude ukončena v roce 2015. Celkem bylo zrevidováno 1 353 svazků.

Servis automatizovaného knihovního systému

Servis automatizovaného knihovního systému pro výkon regionálních funkcí zajišťuje firma EŠKOM prostřednictvím pověřené knihovny v Rychnově n. Kn. Firma zajišťuje dle požadavků servisní služby automatizovaného knihovního systému LANius a Clavius hlavně v částech, které jsou využívány k plnění regionálních funkcí (katalogizace, revize knihovních fondů a automatizované agendy výměnných souborů).

Knihovny, které mají automatizovaný knihovní systém Clavius – Javornice, Skuhrov nad Bělou a Mokré. Knihovny Podbřezí, Bílý Újezd, Kvasiny, Bačetín a Val –, jsou součástí regionálního knihovního systému REKS.

Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2014

- Pověřená knihovna i nadále získávala finance na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven - zajistila uzavření smluv pro rok 2014 (celkem 32) a vyúčtovala dotace za rok 2013 dle platných předpisů.
- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovala úkoly stanovené v Koncepti rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách.
- Pověřená knihovna uzavřela s krajskou knihovnou smlouvu o uživatelském kontě pro elektronické dodávání dokumentů pro případné využívání této služby; o této službě informovala i městské knihovny v obvodu své působnosti.

- Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentuje informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti.
Pověřená knihovna sleduje a doporučuje plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti.
- Revize výměnného fondu je plánována na léta 2015-2017.

Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Spotřeba materiálu - část dotace, konkrétně částka 223 262 Kč, byla věnována na nákup nových knih do výměnných fondů. Tímto nákupem stále dochází k ožívování a zaktualizování stávajících výměnných fondů. Kvalitní, aktuální a odborně zpracovaný výměnný fond je dále efektivně využit v knihovnách obcí formou souborů. Dalším zdrojem financí na nákup nových knih byly příspěvky od jednotlivých obcí, které poskytly na základě sjednané smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih (dokumentů) do výměnných fondů v rámci regionálních služeb. Smlouvu pro rok 2014 uzavřelo celkem 32 obecních úřadů, které přispěly na nákup knih částkou 117 750 Kč. Počet obcí se nerovná počtu knihoven. Některé obce uzavřely smlouvu pro více knihoven, které mají ve své působnosti – Bílý Újezd (Hroška), Dobré (Hlinné, Kamenice, Rovné), Liberk (Bělá, Hláska), Trnov-Záhornice.

Dále položka zahrnuje nákup etiket – čárových kódů – pro zpracování knih, nákup fólie na balení knih a drobný papírenský materiál.

Cestovné - položka v sobě zahrnuje úhradu výdajů za cestovné spojené s výkonem RF - konkrétně úhrada cest při výběru a nákupu knih do výměnných fondů a úhrada cest na školení a porady pracovníků zajišťujících výkon RF.

Ostatní služby:

Doprava - položka zahrnuje finanční prostředky na nákup pohonných hmot pro dopravu v rámci RF (nákup knih do VF, revize, metodické návštěvy, rozvoz souborů).

Servis výpočetní techniky - zahrnuje servis knihovního programu Clavius (úprava dat a nastavení REKS).

Nákup licence na elektronické zdroje - položka zahrnuje update (nové verze) pro moduly Clavius (www katalog, výměnné soubory, revize knihovního fondů v souvislosti s využíváním REKSu).

Nákup knihovnických služeb - položka zahrnuje finanční prostředky k zajištění vybraných regionálních funkcí formou objednávky knihovnických služeb u 2 profesionálních knihoven se střediskovou funkcí (Opočno a Vamberk) okresu Rychnov n. Kn. Není zde zahrnuta Městská knihovna v Dobrušce, kde vybrané regionální funkce přímo zajišťuje pracovníce na 1 úvazek, jejíž finanční prostředky jsou hrazeny ze mzdových nákladů.

Mzdové náklady + Zákonné sociální pojištění:

Tato položka zahrnuje plat zaměstnanců zajišťujících výkon regionálních funkcí pro obvod Rychnov n. Kn., Dobruška. 1 úvazek - metodička neprofesionálních knihoven oblasti RK a 0,5 úvazku - pracovníce pro správu výměnných souborů, rekatalogizace.

Sociální náklady (zákonné a jiné s. n.) - položka zahrnuje stravné zaměstnance.

Pověřená knihovna pro okres Trutnov: Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově

1. Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2014

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

1 knihovna pověřená výkonem RF (MěK Trutnov), 8 knihoven s prof. knihovníkem (Dvůr Králové nad Labem, Hostinné, Rtyně v Podkrkonoší, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Úpice, Vrchlabí a Žacléř), 41 knihoven s neprofesionálním pracovníkem (za zrušenou knihovnu v Ch. Hradišti byla ještě vypracována roční statistika), 3 pobočky v přidružených obcích (2 při MěK Trutnov, 1 při ObK Nemojov) + 2 pobočky MěK v Poříčí a Horním Starém Městě, 6 odborných evidovaných knihoven (Knihovna Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem, Podkrkonošské muzeum v Trutnově, ZŠ Komenského v Trutnově, Knihovna Krkonošského muzea ve Vrchlabí, Knihovna při Městském muzeu a galerii Julie W. Mezerové a v průběhu roku přibyla školní knihovna ZŠ v Bílé Třemešné), 2 odborné neevidované knihovny (SZŠ v Trutnově, SOA v Trutnově).

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Úvazek 1,00 - metodička, úv. 0,05 - ředitelka, úv. 0,40 - pracovnice akvizice, úv. 0,1 - pracovnice ochrany a údržby knihovního fondu, úv. 0,1 - pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře, úv. 0,05 - hlavní účetní.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Během roku bylo poskytnuto 296 konzultací jak neprofesionálním, tak i profesionálním knihovnám. Uskutečněno bylo 41 metodických návštěv.

Odborné rady se týkaly zejména vyplňování žádostí o granty, meziknihovní výpůjční služby, elektronického dodávání dokumentů, tvorby www stránek, automatizovaného zpracování dokumentů, konzultace ekonomického charakteru, vnitřní směrnice.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Bylo zpracováno 56 statistických výkazů (1 MěK Trutnov, 8 prof., 42 neprof., 2 pobočky a 3 sumáře).

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pro profesionální knihovny se konalo školení ke katalogizaci v MARC21, na požádání poskytujeme odborné konzultace. Porady se uskutečnily 2 (17. 4. a 11. 12. 2014).

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Distribováno bylo 35 812 k. j. v 261 souborech. Tuto službu využilo 41 knihoven. Výjimku tvoří knihovna Bílá Třemešná, která tuto službu nepožaduje. Knihovnám v Dolním Lánově, Maršově u Úpice a ve Starých Bukách nejsou poskytovány novinky.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Revize a aktualizace KF byla provedena v těchto 11 základních knihovnách:

Dolní Kalná -	1 513 k. j.
Doubravice -	662 k. j.
Hajnice -	2 230 k. j.

Jívka -	1 366 k. j.
Kocbeře -	1 356 k. j.
Kohoutov -	1 684 k. j.
Lánov -	2 542 k. j.
Pilníkov -	3 336 k. j.
Svoboda nad Úpou -	17 172 k. j.
Velké Svatoňovice -	1 803 k. j.
Velký Vřešťov -	2 148 k. j.
Celkem bylo zrevidováno 38 590 k. j.	

2.6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Nemáme.

2.7. Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF

29 knihoven nakupuje knihy do svých fondů, záznamy těchto knih jsou zpracovávány v MěK Trutnov (jedná se o záznamy REKSových knihoven).

2.8. Servis automatizovaného knihovního systému

Poskytuje se knihovnám, které používají REKS (38), knihovnám, které mají Clavius (1 neprofesionální, 7 profesionálních, 2 při ZŠ Komenského v Trutnově, ZŠ v Bílé Třemešné, 1 při Střední zdravotnické škole v Trutnově, Podkrkonošské muzeum Trutnov a Krkonošské muzeum ve Vrchlabí).

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2014

- Pokračovat v získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven.

V tomto roce poskytly obce 136 400 Kč na nákup knihovního fondu do výměnných souborů (na nákup nepřispívají tyto obce: Bílá Třemešná, Dolní Lánov, Maršov u Úpice, Staré Buky), v listopadu byly rozeslány nové smlouvy na rok 2015.

- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepti rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách.

Beseda s panem Václavem Jiráskem o dolování uhlí na Trutnovsku, beseda se spisovatelkou Hanou Hindrákovou (začínající regionální autorka), výstava Poklady naší knihovny, zaměřená na regionální literaturu.

- V pověřené knihovně využívat elektronické dodávání dokumentů z krajské knihovny. Kolegyně byly o této službě informovány na poradách a tato informace je na webu naší knihovny v oddíle Informace pro knihovny, kde se s touto službou mohou podrobněji seznámit i knihovníci z neprofesionálních knihoven.

- Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti.

Tento oddíl navštívilo 953 návštěvníků.

- Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky, napomáhat motivaci k dosažení optimálních výsledků, zvláště u knihoven přihlášených do soutěže Knihovna roku.

Po zpracování ročních statistických dat jsou výsledky a přehledy rozebírány na poradě vedoucích knihoven.

- Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů. Zaměřit se na knihovny, kde průzkum nebyl uskutečněn v posledních pěti letech.

V roce 2011 proběhl průzkum spokojenosti uživatelů ve všech našich profesionálních knihovnách včetně naší a další průzkum proběhne v roce 2016.

Data do benchmarkingu vkládají knihovny Dvůr Králové nad Labem, Hostinné, Rtyně v Podkrkonoší, Trutnov, Úpice, Vrchlabí a Žacléř.

- Provést revizi nejméně 20 % výměnného fondu.

V roce 2014 byla provedena revize celého výměnného fondu s následným výsledkem:

- 1) podle podkladů měl mít KF 45 203 svazků;
- 2) počet svazků na regále 6 945 sv.
- 3) počet svazků půjčených 38 245 sv.
- 4) počet svazků nezvěstných 13 sv. (Jedná se především o knihy z 80. let minulého století; tyto knihy byly vyřazeny.)

Před revizí proběhla aktualizace fondu. Zastaralé nebo silně poškozené knihy byly vyřazeny.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Knihovna hospodařila s částkou 1 081 000 Kč (dotace Královéhradeckého kraje) + 136 400 Kč (příspěvek obcí na nákup knih do výměnných souborů). Knihy byly nakoupeny za celkovou částku 510 967 Kč. Ostatní položky tvoří částka na mzdy a s tím související zákonné odvody (úvazek 1,7). Provozní náklady byly ve výši 118 530 Kč.

5. Závěr

Regionální služby jsou přínosem pro všechny knihovny. Knihovníci si nejvíce pochvalují množství nových knih, které jim díky velmi dobře zavedenému systému výměnných souborů můžeme poskytovat. Cení si i metodické pomoci, což se dovídáme při konzultacích s knihovníky. Těší nás, že naše práce není zbytečná.

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje

**Statistické výkazy výkonů a financování regionálních
funkcí za rok 2014**

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2014
1	Kraj	Královéhradecký
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	sumář krajský
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	14,172
4	Počet obsluhovaných knihoven	426
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	404
7	počet poskytnutých konzultací	1 686
8	počet metodických návštěv	758
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	390
11	počet zpracovaných statistických výkazů	411
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	247
14	počet všech vzdělávacích akcí	73
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	38
16	počet všech účastníků	1 050
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	523
18	počet všech vyučovacích hodin	239
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	129
20	Porady	
21	počet obslužených knihoven	149
22	počet akcí	35
23	počet účastníků	416
24	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
25	počet obslužených knihoven	69
26	počet revidovaných knihovnických jednotek	98 095
27	počet revidovaných knihoven	53
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
29	počet obslužených knihoven	11
30	počet nakoupených knihovnických jednotek	687
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
32	počet obslužených knihoven	35
33	počet zpracovaných knihovnických jednotek	2 020
34	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
35	stav výměnného fondu k 31.12. 2014	342 420
36	roční přírůstek VF	15 159
37	roční úbytek výměnného fondu	16 294
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	7 402
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 701
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	56
41	Cirkulace VF	
42	počet obslužených knihoven	338
43	počet expedovaných souborů	1 922
44	počet svazků v souborech	123 860
45	Servis automatizovaného knihovního systému	
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	146
47	počet akcí, zásahů	84
48	Doprava v rámci výkonu RF	
49	počet obslužených knihoven	207
50	počet ujetých km	7 312

Výkaz financování regionálních funkcí knihoven (pouze z finančních prostředků kraje)		Rok 2014
51	Kraj	Královéhradecký
52	Název knihovny	sumář krajský
53	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 508 460,00
54	z toho: nákup knihovního fondu	1 325 701,00
55	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	113 341,00
56	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00
57	Cestovné (číslo účtu 512)	39 289,00
58	Ostatní služby (číslo účtu 518)	625 939,00
59	z toho: doprava	21 404,00
60	z toho: servis AKS	96 192,00
61	z toho: nákup licence na el. zdroje	19 430,00
62	z toho: nákup knihovnických služeb	444 650,00
63	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	2 730 211,00
64	z toho: platy zaměstnanců	2 634 481,00
65	z toho: ostatní osobní náklady	95 730,00
66	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	924 491,00
67	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	58 269,00
68	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00
69	Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	0,00
70	Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	6 000 000,00
71	Investiční náklady	0,00
72	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	6 000 000,00
73		
74	Přidělená dotace (krajská)	6000000
75	Vráceno	0,00
76		
77		
78		
79		
Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)		Rok 2014
80	prospěšnost knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary	
81	Náklady za rok	
82	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	3 021,00
83	z toho: na nákup knihovního fondu	2 904,00
84	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	550 638,00
85	z toho : platy zaměstnanců	505 748,00
86	z toho: ostatní osobní náklady	44 890,00
87	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	171 963,00
88	Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 82, 84, 87)	251 002,03
89	Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84,87,88)	976 624,03
90	Investiční náklady	0,00
91	Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	976 624,03
92	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování*	
93	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	157 053,00
94	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	0,00

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2014		Formulář výkazu schválený NK Praha									
1	Kraj	Královéhradecký	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov			
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	sumář krajský											
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	14,172	2,022	12,150	2,800	2,600	2,850	0,700	1,500	1,700			
4	Počet obsluhovaných knihoven	426	6	420	107	78	89	28	56	62			
5	Poradenská a konzultační činnost												
6	počet obslužených knihoven	404	23	381	98	71	76	25	53	58			
7	počet poskytnutých konzultací	1 686	45	1 641	403	314	346	46	236	296			
8	počet metodických návštěv	758	13	745	236	101	300	36	31	41			
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01												
10	počet obslužených knihoven	390	6	384	99	74	74	28	56	53			
11	počet zpracovaných statistických výkazů	411	7	404	102	77	74	26	69	56			
12	Vzdělávání knihovníků, semináře												
13	počet obslužených knihoven	247	58	189	98	32	24	10	19	6			
14	počet všech vzdělávacích akcí	73	34	39	4	27	3	2	2	1			
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	38	9	29	4	17	3	2	2	1			
16	počet všech účastníků	1 050	609	441	48	285	51	8	43	6			
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	523	238	285	48	129	51	8	43	6			
18	počet všech vyučovacích hodin	239	148	92	10	59	12	6	2	3			
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	129	60	69	10	36	12	6	2	3			
20	Porady												
21	počet obslužených knihoven	149	10	139	8	12	72	20	19	8			
22	počet akcí	35	8	27	6	4	11	2	2	2			
23	počet účastníků	416	90	326	66	47	137	14	43	19			
24	Pomoc při revizí a aktualizaci KF												
25	počet obslužených knihoven	69	0	69	15	9	30	2	2	11			
26	počet revidovaných knihovních jednotek	98 095	0	98 095	20 579	1 501	26 006	10 066	1 353	38 590			
27	počet revidovaných knihoven	53	0	53	15	5	19	1	2	11			
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF												
29	počet obslužených knihoven	11	0	11	0	0	0	11	0	0			
30	počet nakoupených knihovních jednotek	687	0	687	0	0	0	687	0	0			
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF												
32	počet obslužených knihoven	35	0	35	0	0	0	6	0	29			
33	počet zpracovaných knihovních jednotek	2 020	0	2 020	0	0	0	374	0	1 646			
34	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)												
35	stav výměnného fondu k 31.12. 2014	342 420	0	342 420	101 592	41 801	79 373	18 677	54 287	46 690			
36	roční přírůstek VF	15 159	0	15 159	3 097	2 006	4 365	711	2 118	2 862			
37	roční úbytek výměnného fondu	16 294	0	16 294	3 943	2 684	3 247	778	1 511	4 131			
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	7 402	0	7 402	893	68	2 260	706	1 377	2 098			
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 701	0	7 701	2 193	1 938	2 075	5	726	764			
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	56	0	56	11	0	30	0	15	0			
41	Cirkulace VF												
42	počet obslužených knihoven	338	0	338	91	61	68	21	56	41			
43	počet expedovaných souborů	1 922	0	1 922	460	472	342	77	310	261			
44	počet svazků v souborech	123 860	0	123 860	23 020	31 762	13 739	3 981	15 546	35 812			
45	Servis automatizovaného knihovního systému												
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	146	0	146	30	50	6	3	6	51			
47	počet akcí, zásahů	84	0	84	29	8	14	3	2	28			
48	Doprava v rámci výkonu RF												
49	počet obslužených knihoven	207	0	207	98	51	23	0	35	0			
50	počet ujetých km	7 312	0	7 312	3 545	1 527	1 370	0	870	0			

Výkaz financování regionálních funkcí knihoven									
(pouze z finančních prostředků kraje)									
Kraj	Rok 2014		Formulář výkazu schválený NK Praha						
Název knihovny	Královéhradecký sumář krajský	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
51 Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 508 460,00	0,00	1 508 460,00	181 106,00	77 769,00	448 281,00	150 219,00	229 774,00	421 311,00
54 z toho: nákup knihovního fondu	1 325 701,00	0,00	1 325 701,00	178 573,00	15 000,00	399 086,00	135 213,00	223 262,00	374 567,00
55 Spotřeba energie (číslo účtu 502)	113 341,00	0,00	113 341,00	0,00	59 854,00	0,00	0,00	0,00	53 487,00
56 Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
57 Cestovné (číslo účtu 512)	39 289,00	0,00	39 289,00	9 493,00	3 604,00	15 297,00	877,00	1 176,00	8 842,00
58 Ostatní služby (číslo účtu 518)	625 939,00	0,00	625 939,00	244 955,00	87 742,00	202 051,00	1 755,00	79 979,00	9 457,00
59 z toho: doprava	21 404,00	0,00	21 404,00	0,00	14 448,00	4 463,00	0,00	2 493,00	0,00
60 z toho: servis AKS	96 192,00	0,00	96 192,00	24 916,00	54 950,00	14 196,00	0,00	2 130,00	0,00
61 z toho: nákup licence na el. zdroje	19 430,00	0,00	19 430,00	3 524,00	6 050,00	0,00	0,00	9 856,00	0,00
62 z toho: nákup knihovnických služeb	444 650,00	0,00	444 650,00	212 030,00	0,00	167 120,00	0,00	65 500,00	0,00
63 Mzdové náklady (číslo účtu 521)	2 730 211,00	0,00	2 730 211,00	673 000,00	597 000,00	533 252,00	166 230,00	330 517,00	430 212,00
64 z toho: platy zaměstnanců	2 634 481,00	0,00	2 634 481,00	673 000,00	595 000,00	533 252,00	72 500,00	330 517,00	430 212,00
65 z toho: ostatní osobní náklady	95 730,00	0,00	95 730,00	0,00	2 000,00	0,00	93 730,00	0,00	0,00
66 Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	924 491,00	0,00	924 491,00	228 807,00	200 884,00	180 232,00	55 919,00	112 376,00	146 273,00
67 Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	58 269,00	0,00	58 269,00	18 639,00	19 147,00	7 887,00	0,00	1 178,00	11 418,00
68 Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
69 Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
70 Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00	1 356 000,00	1 046 000,00	1 387 000,00	375 000,00	755 000,00	1 081 000,00
71 Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
72 Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00	1 356 000,00	1 046 000,00	1 387 000,00	375 000,00	755 000,00	1 081 000,00
73									
74 Přídělená dotace (krajská)	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00	1 356 000,00	1 046 000,00	1 387 000,00	375 000,00	755 000,00	1 081 000,00
75 Vraceno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
76									
77									
78									
79									
Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní)									
80 prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary	Rok 2014								
81 Náklady za rok									
82 Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	3 021,00	0,00	3 021,00	2 904,00	0,00	0,00	0,00	0,00	117,00
83 z toho: na nákup knihovního fondu	2 904,00	0,00	2 904,00	2 904,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
84 Mzdové náklady (číslo účtu 521)	550 638,00	550 638,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
85 z toho: platy zaměstnanců	505 748,00	505 748,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
86 z toho: ostatní osobní náklady	44 890,00	44 890,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
87 Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	171 963,00	171 963,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
88 Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 82, 84, 87)	251 002,03	251 002,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
89 Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84, 87, 88)	976 624,03	973 603,03	3 021,00	2 904,00	0,00	0,00	0,00	0,00	117,00
90 Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
91 Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	976 624,03	973 603,03	3 021,00	2 904,00	0,00	0,00	0,00	0,00	117,00
92 Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování*									
93 Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	157 053,00	0,00	157 053,00	0,00	0,00	0,00	157 053,00	0,00	0,00
94 Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	sumář krajský	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
95	(mimo prostředky určené na RF)**	Rok 2014								
	Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2014									
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
98	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ***									
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	248	0	248	77	54	47	1	32	37
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 363 990,00	0,00	1 363 990,00	438 500,00	353 280,00	317 060,00	1 000,00	117 750,00	136 400,00

*Řádek 93 a 94 vyplňují jen ty PK a KK, v jejichž obvodě obce

přispívají na nákup KF pro své knihovny (viz činnost v ř. 28 a ř. 31)

**Řádky 96 a 97 vyplňují ty knihovny, které získaly v rámci krajských

grantových programů dotace na rozvoj a činnost mimo program RF:

v ř. 96 jsou uvedeny dotace z **jakéhokoliv** krajského grantového programu, kt. knihovna získala

v řádku 97 jsou uvedeny dotace z krajského grantového programu, kt. knihovna získala

a který byl krajem vyhlášen **výhradně** na podporu knihoven a není součástí financí na RF.

***Řádky 99 a 100 vyplňují ty PK a KK, v jejichž obvodě přispívají obce

i na nákup do výměnného fondu (viz výměnné fondy v ř. 39)

Název	Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2014
Zpracoval	Ředitelky a metodičky krajské knihovny a pověřených knihoven
Redakční úprava	Bc. Eva Semrádová
Jazyková korektura	PhDr. Božena Klabalová
Vydavatel	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Rok vydání	Březen 2015
Počet stran	37
Dostupné na WWW	www.svkhk.cz